

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego
ul. Krakowskie Przedmieście 15/17
00-071 Warszawa

SKARGA

Na podstawie art. 127 § 1 i § 2 w związku z art. 121 § 1 i § 3 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, w dalszej części k.p.a., w sprawie uzgodnień pomiędzy Podkarpackim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, Regionalnym Dyrektorem Lasów Państwowych w Krośnie i Komendantem Wojewódzkim Policji w Rzeszowie z dnia 24.06.2020 roku, w imieniu Polskiego Związku Eksploratorów niniejszym składam skargę na przekroczenie uprawnień Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz kierowników delegatur w Krośnie, Rzeszowie i Tarnobrzegu, wynikających z zapisów Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 710 z późn. zm.), w dalszej części u.o.z.o.z., oraz § 10 i § 19 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauracyjnych i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań archeologicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (t.j. Dz.U. 2021 poz. 81 z późn. zm.),

W związku z powyższym, na podstawie art. 233 i 237 k.p.a, wnoszę o:

1. uchylenie wszelkich ustaleń zawartych w dokumencie z dnia 24.06.2020 r. Znak sprawy ZS.2217.158.2020 (1) pomiędzy Podkarpackim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, Regionalnym Dyrektorem Lasów Państwowych w Krośnie i Komendantem Wojewódzkim Policji w Rzeszowie, ze spotkanie robocze, które odbyło się dnia 08.06.2020 r, mającego na celu wypracowanie szczegółowych zasad współpracy na polu udostępniania nieruchomości w celu prowadzenia badań archeologicznych i/lub poszukiwania zabytków i in. przedmiotów przy użyciu urządzeń elektronicznych i technicznych związanych z naruszaniem gleby, prowadzone w oparciu o Zarządzenie nr 47 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 13 lipca 2018 roku.
2. Upomnienie Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz kierowników delegatur WUOZ w Krośnie, Rzeszowie i Tarnobrzegu o granicach ich kompetencji wynikających z zapisów u.o.z.o.z w dziedzinie udostępniania gruntów pozostających w zarządzie PGL Lasy Państwowe.
3. Uchylenie wszelkich decyzji, postanowień i zarządzeń Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków wynikających z powyższego dokumentu, w tym odzyskanie przekazanych jednostkom policji danych.
4. Kontrolę merytoryczną i formalną uzgodnień, porozumień, a także szkoleń prowadzonych w latach 2018-2022, przez Wojewódzkich Konserwatorów Zabytków i/lub Narodowy Instytut Dziedzictwa dla pracowników Lasów Państwowych i ocenę, czy zawarte w nich treści i ustalenia wynikały z powierzonych poszczególnym organom kompetencji i nie były sprzeczne z zapisami

aktów normatywnych. (Wniosek ten dotyczy jedynie poszukiwań zabytków regulowanych zapisem art. 36 ust. 1 pkt 12 u.o.z.o.z.)

UZASADNIENIE

W dniu 08.06.2020 r. Podkarpacki Wojewódzki Konserwator Zabytków Beata Kot wraz z kierownikami delegatur w Krośnie, Rzeszowie i Tarnobrzegu, Bartoszem Podubnym, Łukaszem Dzikim i Dominikiem Komada na spotkaniu z Regionalnym Dyrektorem Lasów Państwowych w Krośnie i przedstawicielem Komendanta Wojewódzkiego Policji w Rzeszowie dokonali uzgodnień w sprawie szczegółowych zasad współpracy na polu udostępniania nieruchomości w celu prowadzenia badań archeologicznych i/lub poszukiwania zabytków i in. przedmiotów przy użyciu urządzeń elektronicznych i technicznych związanych z naruszaniem gleby, prowadzone w oparciu o Zarządzenie nr 47 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 13 lipca 2018 roku, czym przekroczyli swoje uprawnienia wynikające z zapisów u.o.z.o.z. Uprawnienia wojewódzkich konserwatorów zabytków wynikają z zapisów art. 4 i art. 90 u.o.z.o.z. i ograniczone są w skrócie do czynności podejmowanych jedynie względem substancji zabytkowej. Zatem jakiegokolwiek działania WKZ na polu udostępniania gruntów pozostających w zarządzie PGL Lasy Państwowe będzie stanowić przekroczenie tych uprawnień szczególnie, że przytoczone zarządzenie nr 47 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 13.07.2018 r. dotyczy szerszego zakresu działań niż tylko poszukiwań zabytków.

Podkarpacki Wojewódzki Konserwator Zabytków, z inicjatywy którego doszło do tych uzgodnień, dążył do wymuszenia na PGL Lasy Państwowe, by zgody na poszukiwania, wydawane na podstawie przytoczonego zarządzenia były ograniczone terenowo. Czynił to pomimo, że nie ma on ustawowej kompetencji do zarządzania Lasami Państwowymi. PWKZ oraz kierownicy delegatur ponadto, manipulując i przedstawiając nieprawdziwe informacje, usiłowali cedować kompetencje kontrolne wojewódzkiego konserwatora zabytków wydawanych decyzji na PGL LP oraz Policję. Dowodem na to będzie notatka z uzgodnień z dnia 24.06.2020 r., podpisana przez uczestników tych uzgodnień. W niniejszej skardze Polski Związek Eksploratorów będzie odnosił się do konkretnych cytatów z przytoczonych uzgodnień, i tak:

1. *Beata Kot, po przedstawieniu przedstawicieli WUOZ, naświetliła problemy na polu udostępniania gruntów oraz nadzoru nad pracami prowadzonymi głównie przez detektorystów, z naciskiem na wnioski o zgody na prace na dużych powierzchniach w rozciągniętych ramach czasowych. Poinformowała także o tym, że ze strony Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków wystosowano pismo do ustawodawcy, wnoszące o podjęcie prac, pozwalających zmniejszyć ilości wydawanych zgód na poszukiwania. W dalszej części wypowiedzi opisała tryb uzgodnienia prac poszukiwawczych ze strony WUOZ, podkreślając brak profesjonalizmu wnioskodawców, głównie ze strony indywidualnych detektorystów, skutkujący przede wszystkim utrudnionym nadzorem nad ich działaniami w terenie, często niezakończonymi właściwym sprawozdaniem z przeprowadzonych prac.*
  - Problem udostępniania gruntu przez PGL LP w ramach pozaprodukcyjnej funkcji lasu nie leży w kompetencji WKZ, a zarządzającego Lasami Państwowymi, który funkcjonuje w oparciu o Ustawę z dnia 28 września 1991 r. o lasach (dalej u.o.l.), zarządzenia jego organów, bieżącą gospodarkę leśną, rębnię, ochronę gatunkową i siedliskową, plan zarządzania lasu oraz wskaźnik pojemności rekreacyjnej lasu. Ochrona zabytków nie leży w kompetencji PGL LP.
  - Informacja o wystosowaniu pisma do ustawodawcy wnoszącego o podjęcie prac, pozwalających zmniejszyć ilości wydawanych zgód na poszukiwania jest niedopuszczalną sugestią i formą wywierania nacisku na uczestników spotkania, głównie na przedstawicieli Lasów Państwowych. Według naszej wiedzy, zgłoszenie wniosku o takiej treści, w rzeczywistości nie miało miejsca.

- Uwaga dotycząca braku profesjonalizmu tzw. detektorystów nie ma poparcia w statystyce, a WKZ nie przywołuje żadnego opracowania na ten temat. Nie jest to zatem argument w uzgodnieniach formalnych. Nadto należy dodać, że wiele stowarzyszeń i fundacji organizuje własne szkolenia z zakresu archeologii, które prowadzą lub przygotowują dyplomowani archeolodzy. Także Polski Związek Eksploratorów szkoli w tym zakresie swoich członków, do których zalicza się przeszło 50 organizacji pozarządowych i kilka tysięcy osób fizycznych, będących członkami wspierającymi związku. Wśród poszukiwaczy jest także wielu dyplomowanych archeologów. Należy tutaj również zauważyć, że przepisy dotyczące poszukiwań zabytków nie nakładają na poszukujących obowiązku posiadania specjalnych umiejętności, dyplomów, uprawnień, a wydanie pozwolenia nie jest uzależnione od udokumentowania tychże, w przeciwieństwie do badań archeologicznych. Kierowanie się w tym zakresie subiektywną oceną przy wydawaniu decyzji jest niedopuszczalne.
  - Nadzór nad działalnością wnioskodawców to sprawa indywidualna każdego z resortów w ramach ich kompetencji. Organizacja nadzoru WKZ nad wykonywaniem jego decyzji nie jest przedmiotem ustawowej kompetencji PGL LP i nie powinna być rozpatrywana. Nie istnieje obowiązek każdorazowych powiadomień o wyjściu w teren ani szczegółowy harmonogram poszukiwań. Nie ma nawet wymogu formalnego wskazywania we wniosku terminu ważności pozwolenia, czyli terminów rozpoczęcia i zakończenia tych działań przez wnioskodawcę. Organ konserwatorski stosownie do treści § 19 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia zobowiązany jest wskazać termin ważności pozwolenia ale wyznaczony termin, za wytycznymi MKiDN dla wojewódzkich konserwatorów zabytków Znak DOZ-KiNK.6521.17.2020.WJ, *może być również uzasadniony wielkością obszaru poszukiwań, stopieniem skomplikowania, porą roku czy dostępnością terenu do poszukiwań określonych w zgodach właścicieli nieruchomości. Należy pamiętać, że ograniczenie terminu ważności pozwolenia w stosunku do ewentualnych danych zawartych we wniosku lub załącznikach, powinno dotyczyć jedynie wyjątkowych sytuacji i znaleźć szczegółowe uzasadnienie w treści wydanego pozwolenia.* Ustawodawca nie wymaga również szczególnej i indywidualnej formy kontroli nad poszukiwaniami w terenie. Istnieje obowiązek zgłoszeń zmiany składu osób poszukujących najpóźniej na dwa dni przed wyjściem w teren. Warto zaznaczyć, że w odpowiedzi na wniosek o informację publiczną Podkarpacki Wojewódzki Konserwator Zabytków sam przyznał, iż w latach 2018-2022 nie dokonywał w terenie nadzoru, kontroli prac poszukiwawczych prowadzonych w związku z uzyskanymi pozwoleniami o których mowa w art.36 ust.1 pkt 12 u.o.z.o.z.
  - WKZ nie może żądać od wnioskodawcy sprawozdania z poszukiwań na podstawie decyzji o pozwoleniu na poszukiwanie zabytków. Zgodnie z wytycznymi MKiDN dla wojewódzkich konserwatorów zabytków Znak DOZ-KiNK.6521.17.2020.WJ *przepisy prawa nie przewidują możliwości warunkowania prowadzenia poszukiwań zapewnieniem nadzoru archeologicznego, czy też elementami zastrzeżonymi dla pozwoleń na prowadzenie badań archeologicznych, takich jak konieczność prowadzenia dokumentacji, złożenia sprawozdania, prowadzenia doraźnej konserwacji pozyskanych przedmiotów czy warunki zastrzeżone dla pozwoleń na prowadzenie badań archeologicznych, opisanymi w § 18 rozporządzenia.*
2. Łukasz Dzik krótko scharakteryzował grupy poszukiwawcze, wskazując, że dobrą praktyką jest udzielanie zgód na mały teren, w celu przeprowadzenia konkretnych prac związanych np. określonym czasem czy wydarzeniem historycznym. Nawet jeśli te prace trwają długo, to są łatwe do nadzorowania.
- Powyższa uwaga jest subiektywną opinią urzędnika. Żaden z tych postulatów nie ma oparcia w przepisach prawa. Urzędnika w tej materii obligują zapisy § 10 i § 19

Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia [...] badań archeologicznych i poszukiwań zabytków, który stanowią katalog zamknięty wymogów i warunków dla wnioskodawcy oraz zapisy wytycznych MKiDN dla wojewódzkich konserwatorów zabytków Znak DOZ-KiNK.6521.17.2020.WJ. Żaden z powyższych aktów normatywnych nie stanowi o ograniczeniach arealowych oraz obowiązku uzasadnienia wniosku konkretnym wydarzeniem historycznym.

- Wymagania niektórych urzędów konserwatorskich, dotyczące szczegółowych uzasadnień prowadzonych poszukiwań, precyzowania jakich konkretnie i z jakich okresów historycznych zabytków wnioskodawca zamierza poszukiwać, były już przedmiotem zaskarżeń tych decyzji w postępowaniach odwoławczych. Ministerstwo w tym zakresie przyznawało skarżącemu rację. W tym miejscu należy przytoczyć fragment wytycznych dla wojewódzkich konserwatorów zabytków Znak DOZ-KiNK.6521.17.2020.WJ, które są niejako podsumowaniem tych zagadnień. *Podkreślenia wymaga fakt, że przepisy u.o.z.o.z. i rozporządzenia nie warunkują wydania pozwolenia na poszukiwania zabytków od motywów ich prowadzenia wskazanych w uzasadnieniu i programie poszukiwań, dołączonych w do wniosku zgodnie z § 10 ust. 1 pkt 4 oraz § 10 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia. Wojewódzki konserwator zabytków winien natomiast ocenić w toku prowadzonego postępowania treść wniosku wraz z programem poszukiwań, w celu ustalenia, czy zaplanowane działania nie wykraczają poza, dopuszczalny przepisem art. 36 ust. pkt. 12 u.o.z.o.z. zakres poszukiwań zabytków.*

3. *Bartosz Podubny: Czy jest możliwe ograniczenie zgody np. do jednego leśnictwa, pozwoliłoby to poinformować odpowiedniego leśniczego, a także Komendę Powiatową Policji?*

- Takie pytanie w ogóle nie powinno paść. Organizacja pracy Lasów Państwowych nie leży w kompetencji wojewódzkiego konserwatora zabytków. Należy przypomnieć, że udostępnienie gruntów Lasów Państwowych oparte jest na akcie normatywnym w postaci Zarządzenia nr 47 DGLP z dnia 13.07.2018r. i to ono stanowi procedurę dla nadleśniczych przy wydawaniu zgód. Procedura ta w żaden sposób nie ogranicza areалу, natomiast przewiduje wyznaczenie pracownika LP, który nadzoruje wykonywanie zapisów zawartych w zgodzie lub porozumieniu. Mowa jedynie o zgodzie LP wynikającej z powierzonych kompetencji, o których przypomina również pismo Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 28.07.2020 r., Znak sprawy ZE.910.2.2020 (2): *Zarządzenie nr 47 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z lipca 2018 r. w sprawie udostępnienia gruntów będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe do prowadzenia badań archeologicznych i/lub działań polegających na poszukiwaniu zabytków i innych przedmiotów przy użyciu urządzeń elektronicznych i technicznych związanych z naruszeniem gleby (...) - wprowadza jednolitą procedurę dla całego PGL LP i wyraźnie podkreśla podział kompetencji LP (jako zarządcy gruntów, wydającego zgodę na ich udostępnianie do badań/poszukiwań) oraz wojewódzkich konserwatorów zabytków (jako organu wydającego zgodę na prowadzenie badań/ poszukiwań).*
- Policja nie jest stroną postępowanie w sprawie udzielania pozwoleń na poszukiwanie zabytków. Zgodnie z postanowieniami k.p.a. organ prowadzący postępowanie realizuje obowiązek informacyjny jedynie względem stron postępowania. Informowanie innych organów stanowi nadużycie. W tym przypadku stanowi również poważne uchybienie zasadom konstytucyjnego porządku prawnego, stanowiącym o równości obywatela wobec prawa, zapisanej w art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Żadna z innych czynności na zabytkach z katalogu art 36 ust. 1 u.o.z.o.z. nie jest realizowana z zastosowaniem tego typu prewencji. Postulowana

przez pana Podubnego przewencja zdaje się wynikać z subiektywnego założenia o przestępczym zamiarze wnioskodawcy. Zaś postępowanie administracyjne z założenia winno opierać się na obiektywnej ocenie wniosku i materiału dowodowego.

4. *Małgorzata Pałeczka (inspektor WUOZ): Zwróciła uwagę, że wielkoobszarowość wniosków, rodzi także problemy natury technicznej. Mapy zasięgu prac (granice leśnictw, nadleśnictw), ze względu na małe skale trudno odnieść do map topograficznych i tym bardziej ewidencyjnych. W efekcie przy zgodzie PWKZ pominięte może być nawet do 30% wnioskowanych działek ewidencyjnych.*
  - Uwaga pozostaje w oderwaniu od obowiązującego stanu prawnego. Rodzaj i skala map w postępowaniu związanym z uzyskaniem przez wnioskodawcę pozwolenia na poszukiwanie zabytków wynika z zapisu aktu normatywnego do u.o.z.o.z., tj. § 10 ust. 3 pkt. 4 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia [...] badań archeologicznych i poszukiwań zabytków, który stanowi, że do wniosku dołącza się mapę topograficzną w skali 1:10 000 lub większej lub prezentację kartograficzną bazy danych obiektów topograficznych (BDOT10k), o której mowa w art. 4 ust. 1a pkt 8 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne. Uwaga pani inspektor nie jest zatem argumentem.
5. *Beata Kot: Nawiązując do wcześniej poruszanego tematu, potwierdza, że harmonogram dałby możliwość lepszego nadzoru, ale zgoda PWKZ i analiza wniosku i tak musi obejmować cały obszar. Dlatego tak ważne jest ograniczenie powierzchni w poszczególnych zgodach nadleśniczych.*
  - Kontrola realizacji decyzji WKZ nie należy do ustawowych kompetencji organów PGL LP i WKZ nie ma prerogatyw do realizacji swoich zadań własnych staraniem innych organów. Z prowadzonych przez Polski Związek Eksploratorów obserwacji realizacji decyzji WKZ pozwoleń na poszukiwanie zabytków wynika brak prowadzenia tego typu kontroli. Postulat PWKZ ograniczeń arealowych zdaje się wynikać z niewłaściwej organizacji pracy organu.
6. *Małgorzata Pałeczka (inspektor WUOZ): Prosi o to, aby mapy z nadleśnictw miały podkłady topograficzne, a przy dużych powierzchniach, najlepiej żeby dotyczyły jednego leśnictwa i posiadały wykaz działek objętych konturem mapy.*
  - Po raz wtóry inspektor WUOZ wykazuje się brakiem znajomości aktu normatywnego, tj.: Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia [...] badań archeologicznych i poszukiwań zabytków.
7. *Bartosz Podubny: Zgody wydawane przez PWKZ będą przesyłane do RDLP oraz Nadleśnictw, a także do KWP w celu ułatwienia współpracy i ewentualnego nadzoru w terenie.*
  - Wynikiem postępowania w sprawie udzielenia pozwolenia na poszukiwanie zabytków jest, zgodnie z k.p.a., decyzja o pozwoleniu, a nie zgoda.
  - Postulat o przekazywaniu decyzji o pozwoleniu na poszukiwanie zabytków na terenie Lasów Państwowych organom Lasów Państwowych budzi zdumienie. Lasy Państwowe w tym wypadku, zgodnie z k.p.a., są stroną postępowania i informowane są obligatoryjnie z mocy prawa i urzędu realizującego wniosek. Nieznajomość tych przepisów u urzędnika państwowego na stanowisku kierowniczym budzi niepokój.
  - Jak już przytoczono powyżej, Policja nie jest stroną w sprawie. Uwzględnienie KWP jako adresata decyzji o pozwoleniu na poszukiwanie zabytków stoi w sprzeczności z art. 32 ust 1 Konstytucji RP, co dowiedziono powyżej.
8. *Beata Kot: Kwestią do rozważenia jest uzależnienie uzyskania pozwolenia PWKZ, od dostarczenia harmonogramu prac poszukiwawczych, który będzie załącznikiem do wniosku, a w dalszej kolejności do wydawanej przez PWKZ zgody. Szczególnie w pracach obejmujących duży obszarowo teren.*

- Wojewódzki konserwator zabytków nie może żądać od wnioskodawcy dokumentów ponad zamknięty katalog oznaczony w § 10 ust. 1 i 3 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia [...] badań archeologicznych i poszukiwań zabytków. Postulat ten jest rażącym uchybieniem wytycznych MKiDN dla wojewódzkich konserwatorów zabytków znak DOZ-KiNK.6521.17.2020.WJ, które stanowią, że *wskazane wyliczenie ma charakter wyczerpujący, co sprawia, że wojewódzki konserwator zabytków nie może żądać innych dokumentów niż wymienione wyżej. W szczególności, obowiązujące przepisy, nie dają podstaw do żądania innych elementów.*
9. *Bartosz Podubny: W celu ułatwienia współpracy, WUOZ przekaze do RDLP w Krośnie listę osób zajmujących się archeologią w każdej delegaturze, z którymi można kontaktować się w ramach współpracy nad wnioskami poszukiwaczy.*
- Postulat jest niezrozumiały. Organy PGL LP nie realizują wniosków wynikających z zapisów art. 36 ust. 1 pkt 12 u.o.z.o.z., podobnie jak WKZ nie realizuje wniosków wynikających z Zarządzenia nr 47 DGLP z dnia 13.07.2018r. To dwie odrębne procedury wynikające z różnych przepisów, które określają kompetencję właściwych organów. Nie można zatem mówić o współpracy przy realizacji tych wniosków, bo będzie to stanowić przekroczenie kompetencji.

Do powyższego należy dodać, że treść niniejszej skargi zostanie przesłana także Komendantowi Głównemu Policji oraz Generalnemu Dyrektorowi Lasów Państwowych, gdyż przekroczenie ustawowych uprawnień dotyczy także ich organów podrzędnych. W szczególności zmanipulowany przez PWKZ został Regionalny Dyrektor Lasów Państwowych, poprzez przedstawienie jako tożsamych dwóch różnych procedur.

W następstwie opisanego spotkania powstały wytyczne Regionalnego Dyrektora Lasów Państwowych w Krośnie, skierowane do podległych nadleśnictw z dnia 06.05.2021 r. Znak sprawy ZS.2217.158.2020 (3). Znajdują się w nich następujące zapisy: *Na spotkaniu zostały poruszone problemy dotyczące udostępniania gruntów oraz nadzoru nad pracami prowadzonymi głównie przez indywidualnych detektorystów. WUOZ zwrócił uwagę na przypadki udostępniania terenów do poszukiwań obejmujących duże obszary i znaczne przedziały czasowe, co skutkuje przede wszystkim utrudnionym nadzorem ze strony WUOZ nad działaniami w terenie, często niezakończonymi przez wykonawców właściwym sprawozdaniem z przeprowadzonych prac. Ze strony KWP w Rzeszowie zasugerowano, że przekazanie informacji o osobach posiadających pozwolenie na poszukiwania, pozwoliłoby na skuteczną kontrolę, przede wszystkim co do zgodności listy osób z obecnymi na gruncie oraz ewentualnie umożliwiłoby nadzór nad odnalezionymi zabytkami. W trakcie spotkania, wspólnie ustalono, że Dyrektor RDLP w Krośnie wprowadzi dodatkowe wytyczne, mające na celu czasowe i powierzchniowe ograniczenie prowadzonych prac. Dodatkowe uregulowania winny spowodować także zwiększenie bezpieczeństwa, w szczególności osób poszukujących, poprzez dokładniejsze określenie celu, czasu i miejsca badań, a obowiązek przedłożenia przez poszukiwaczy harmonogramu realizacji prac, umożliwi właściwy nadzór, zarówno przez Służbę Leśną, pracowników WUOZ i Policję. Skutkiem wytycznych jest, że nadleśnictwa podległe pod RDLP Krosno wydają zgody jedynie na kilka oddziałów leśnych i na bardzo krótki okres czasu. Zgoda wydana na dwa miesiące, sprawia, że poszukiwania są w zasadzie niemożliwe do zrealizowania również ze względu na długi czas oczekiwania na pozwolenie konserwatora zabytków. Utrudnia to ponadto możliwość wnioskowania o przedłużenie terminu, ponieważ każdy z organów (LP również) ma 30 dni na decyzję, przy czym urzędy konserwatorskie bardzo rzadko stosują się do ustawowych, wynikających z k.p.a. terminów. Krótki termin pozwolenia zmusza również do rezygnacji z przysługujących praw do odwołania od wydanej decyzji, ponieważ postępowanie odwoławcze nie ma szans zakończyć się przed upływem ważności zgody. Obecnie w przypadku odwołań od decyzji na poszukiwanie zabytków, skarżący oczekują na wynik postępowania od 6 do nawet 12 miesięcy. Wśród innych następstw pozaprawnych*

uzgodnień należy wymienić, że niektóre nadleśnictwa w regionie nie chcą współpracować z osobami spoza stowarzyszeń, mając na względzie podsumowania podjęte w toku omawianego spotkania i uwagi o braku profesjonalizmu osób. W wielu zgodach nadleśnictw znaleźć możemy wymóg przedstawienia sprawozdania z poszukiwań a czasem nawet podania informacji w jakim muzeum przechowywane będą znalezione zabytki. Taką tendencję można zaobserwować również w innych nadleśnictwach. Ewidentnie nie są to obligatoryjne elementy zgody nadleśnictwa, nie są to również wymagane elementy wniosku do WKZ, o czym indoktrynowane nadleśnictwa nie mogą wiedzieć. Dlatego niezwykle istotne jest, jakie treści przekazywane są w podejmowanych przez poszczególne organy ochrony zabytków rozmowach z pracownikami Lasów Państwowych. W odpowiedzi na pismo z dnia 17.06.2020 r. Znak DOZ-KiNK.640.2.2020.WJ dotyczącego uwag w zakresie zmian legislacyjnych dotyczących ochrony zabytków archeologicznych w przestanej tabeli zawierającej uwagi i postulaty Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków znajduje się wniosek o wprowadzenie w rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia [...] badań archeologicznych i poszukiwań zabytków, dodatkowego warunku: *warunek dołączenia zgody muzeum bądź innej jednostki organizacyjnej jako załącznika do wniosku o wydanie pozwolenia na poszukiwanie zabytków. wprowadzenie zapisu, że program poszukiwań winien obejmować harmonogram poszukiwań w zakresie powierzchni terenu i czasu jego przejścia* (dotyczy tabeli i pisma odpowiedzi z dnia 31.07.2020 r. Znak AZP-I.5161.53.2020.MP). Opinia PWKZ nie może być jednak podstawą do tworzenia pozaprawnych lokalnych norm postępowania, nie mających odzwierciedlenia w obecnie obowiązujących w całym kraju, przepisach aktów normatywnych.

Reasumując, wobec przytoczonej argumentacji stanowiącej o przekroczeniu przez Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków i kierowników delegatur w Rzeszowie, Krośnie i Tarnobrzegu uprawnień wynikających z art. 4 i art. 90 u.o.z.o.z. oraz § 10 i § 19 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia [...] badań archeologicznych i poszukiwań zabytków, wnoszę jak na wstępie.

Z poważaniem,
Jacek Wielgus
Prezes
Polskiego Związku Eksploratorów

Lista organizacji członkowskich Polskiego Związku Eksploratorów, w imieniu których związek występuje:

Lubuska Grupa Eksploracyjna Nadodrze, Stowarzyszenie Eksploracyjno- Historyczne Grupa Łódź, Ostrołęckie Stowarzyszenie Eksploracyjne, Fundacja Dajna im. Jerzego Okulicza- Kozaryna, Fundacja na Rzecz Odzyskania Zaginionych Dzieł Sztuki Latebra, Stowarzyszenie Historyczno- Eksploracyjne TRISKELION, Stowarzyszenie Wielkopolska Grupa Eksploracyjno- Historyczna "Gniazdo", Fundacja Stary Szlak, Stowarzyszenie Mieszkańców Gminy Annapol „Szansa”, Stowarzyszenie Eksploracyjno- Historyczne "Grupa Bory", Stowarzyszenie Eksploracyjno- Historyczne "Galicja", Stowarzyszenie Radomsk, Stowarzyszenie Eksploracyjno- Historyczne Szaniec 1863, Towarzystwo Miłośników Ziemi Suskiej, Piłskie Stowarzyszenie Historyczne, Fundacja Na Rzecz Ochrony Zabytków Militarnych i Propagowania Sportów Lotniczych Fort Rogowo W Rogowie, Grupa Częstochowska Perun, Gubińskie Stowarzyszenie Eksploracyjno- Historyczne "Łużyce", Grupa Historyczno- Eksploracyjna POMERANIA, Wojskowe Stowarzyszenie Historyczno- Eksploracyjne "UR", Stowarzyszenie Historyczno- Eksploracyjne "MISERICORDIA", Warmińsko- Mazurskie Stowarzyszenie Historyczno- Kolekcjonerskie, Szczecińskie Stowarzyszenie Poszukiwawcze, Tucholskie Stowarzyszenie Eksploracyjne „OSTROGA”, Stowarzyszenie Miłośników Detektorysty „Detektorysta”, Stowarzyszenie Historyczno- Eksploracyjne KOHORTA, Stowarzyszenie Eksploracyjno- Historyczne Biały Kruk, Fundacja Warszycy, Piotrkowskie Stowarzyszenie Historyczno- Eksploracyjne „Bugaj”, Siedleckie Stowarzyszenie Eksploracyjne „Waza”,

Mazurskie Stowarzyszenie Poszukiwaczy Zabytków "VALKIRIA", Mazowiecka Grupa Poszukiwaczy Historii „Świta Ziemowita”, Stowarzyszenie Historyczno- Etnograficzne Miłośników Ziemi Lubelskiej "Wschód", TOY Grupa Detektorystów, Mazowieckie Stowarzyszenie Pasjonatów Historii „Ryngraf”, Wspólne Dziedzictwo, Stowarzyszenie Historyczno- Eksploracyjne „NIBORK”, Stowarzyszenie Poszukiwaczy Meteorów „Meteor”, Brzescy Poszukiwacze Historii, Stowarzyszenie Wrocławska Grupa Poszukiwawcza, Stowarzyszenie Historia Naszej Ziemi, Stowarzyszenie Aktywnych Poszukiwaczy Historii „Karpaty”, Milickie Stowarzyszenie Eksploracyjno- Historyczne „Dolina”, Stowarzyszenie Pasjonatów Historii i Detektorystów „Zryw”, Stowarzyszenie Chełmska Grupa Historyczna „Enkolpion”, Stare Niepogłędzie i okolice-Poszukiwacze, Stowarzyszenie- Grupa Poszukiwaczy „Bzura”, Stowarzyszenie Miłośników Górnych Łużyc, Stowarzyszenie Historyczne „Pałumika”, Słupskie Stowarzyszenie Eksploracyjno- Historyczne „Szperacze”, Mazowiecka Grupa Poszukiwaczy „Przedpole”, Olecki Klub Historyczno- Eksploracyjny „Marggrabowa”, Weles Grupa Historyczno- Eksploracyjna, Stowarzyszenie Przyjaciół Muzeum Obozów Jenieckich w Żaganiu.

Załączniki:

1. Notatka ze spotkania przeprowadzonego w dniu 8 czerwca 2020 r. z przedstawicielami Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków z/s w Przemyślu (dalej także jako „WUOZ”) oraz Komendy Wojewódzkiej Policji w Rzeszowie z dnia 24.06.2020r. Zn. spr.: ZS.2217.158.2020
2. Wytyczne GDLP dotyczące udostępniania gruntów do poszukiwań z dnia 28.07.2020 r. Zn. spr.: ZE.910.2.2020..
3. Wytyczne RDLP w Krośnie dotyczące udostępniania gruntów do poszukiwań/badań archeologicznych z dnia 06.05.2021 r. Zn. spr.: ZS.2217.158.2020.

Do wiadomości:

1. Dyrektor Generalny Lasów Państwowych,
2. Komendant Główny Policji.